

**İCTİMAİ İAŞƏ FƏALİYYƏTİ
İLƏ MƏŞĞUL OLAN
SAHİBKARLAR ARASINDA
APARILAN SORĞU**

Bakı 2021

Azərbaycan Respublikasının
Kiçik və Orta Biznesin
İnkişafı Agentliyi

ACGA
ALLIANCE CONSULTING GROUP AZERBAIJAN

Sorğu "Alliance Consulting Group Azerbaijan" və Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi tərəfindən verilmiş sifariş əsasında aparılmışdır

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ KİÇİK VƏ ORTA BİZNESİN
İNKİŞAFI AĞENTLİYİ

Nərimanov rayonu, Mustafa Kamal Atatürk pr., 134, Bakı,
Azərbaycan

ALLIANCE CONSULTING GROUP
AZERBAIJAN

Səbail rayonu, Neftçilər prospekti, ev 129, mənzil 129, Bakı,
Azərbaycan

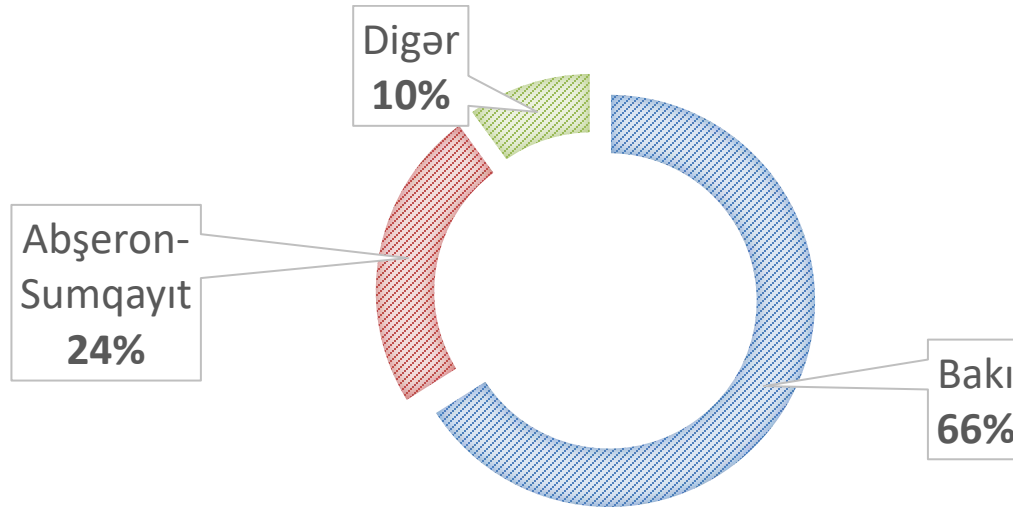
Ümumi məlumat

- **21 sualdan** ibarət sorğu anketi hazırlanaraq **264 KOB subyekti** arasında sorğular keçirilmişdir
- Sorğu **sualları açıq və qapalı formada** hazırlanmışdır
- Sorğuların bir hissəsi **üz-üzə (F2F)** digər bir hissəsi isə pandemiya şəraiti ilə əlaqədar olaraq **onlayn formada** (google form) keçirilmişdir
- Nəticələr daha sonra **İBM SPSS məlumat bazasına** köçürülmüş və müvafiq olaraq emal edilmişdir
- Sorğu aparılan sahibkarlıq **subyektləri Bakı şəhəri və Azərbaycanın müxtəlif regionlarını** əhatə etməklə **təsadüf**ü üsulla seçilmişdir

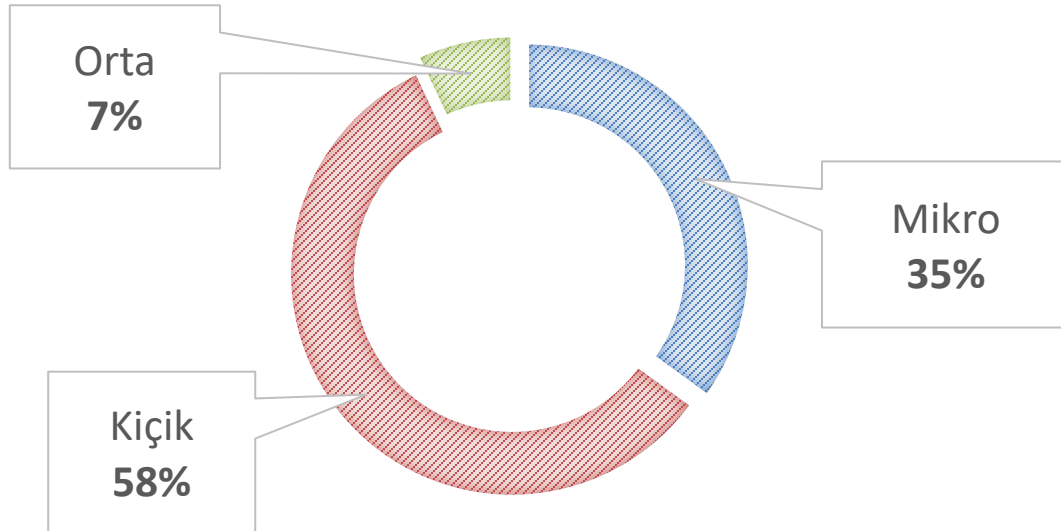
Sahibkarlıq subyekti ilə bağlı ümumi məlumatlar

Sorğuda iştirak edən sahibkarlıq subyektlərinin qeydiyyatda olduğu şəhər, rayon, qəsəbə, kənd

Sahibkarlıq subyekti ilə bağlı ümumi məlumatlar

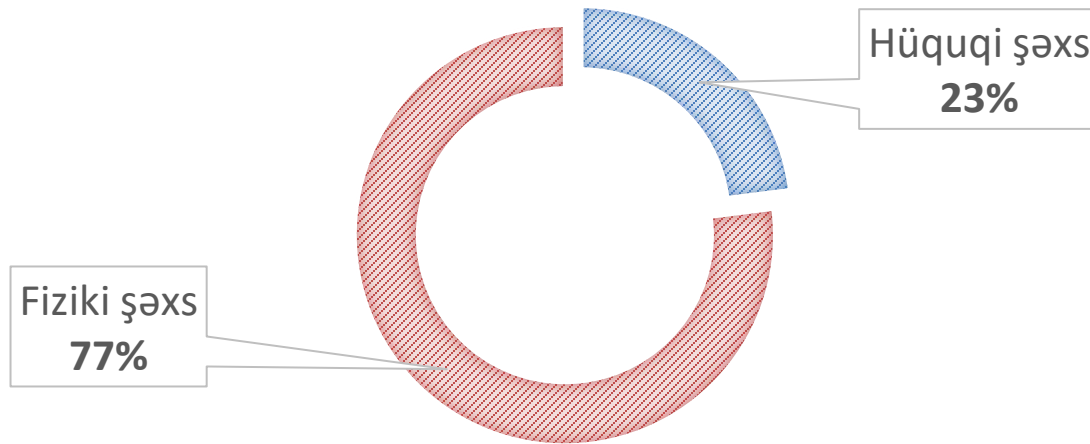
Sahibkarlıq subyektinin aid olduğu kateqoriya?

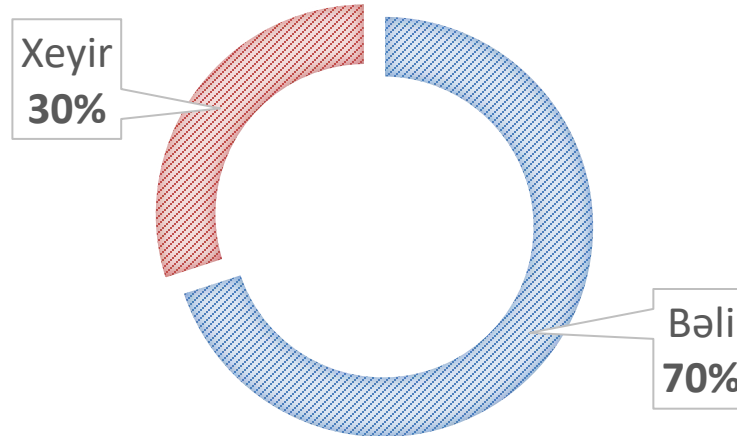

Sahibkarlıq subyekti ilə bağlı ümumi məlumatlar

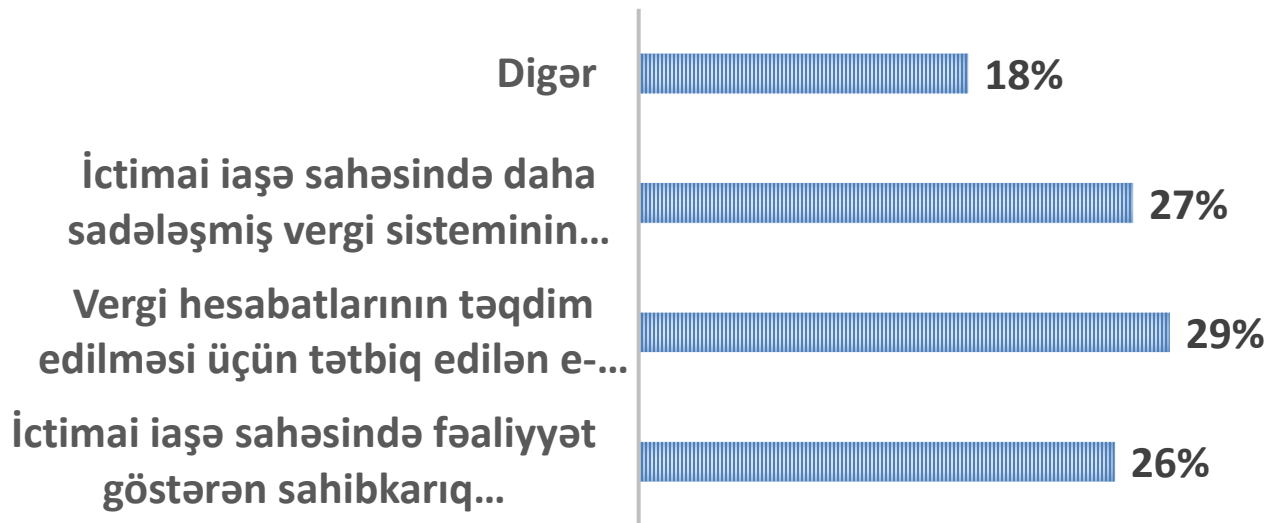
Sahibkar subyektinin fəaliyyət forması

İctimai iaşə müəssisələrində tətbiq edilən vergilərdən (vergi dərəcələrindən) razısınız mı?

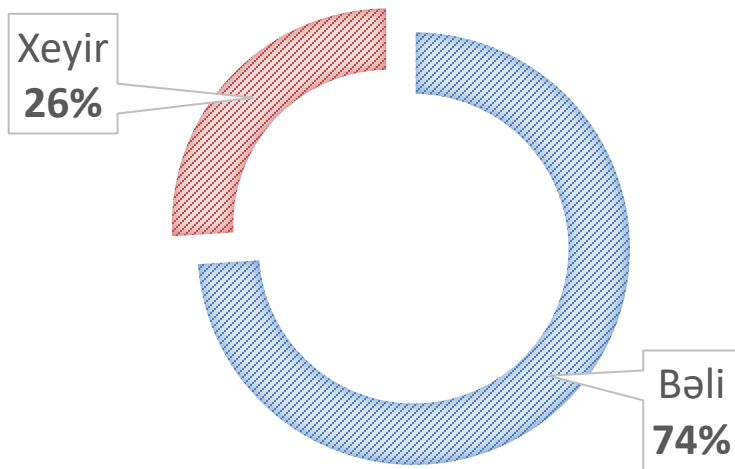

İctimai iaşə sahəsində vergi sisteminin optimallaşdırılması üçün təklifləriniz

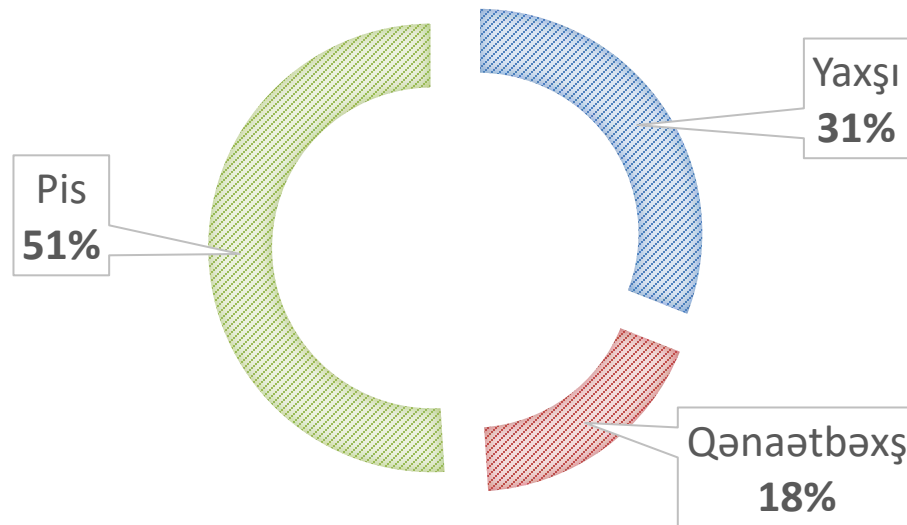

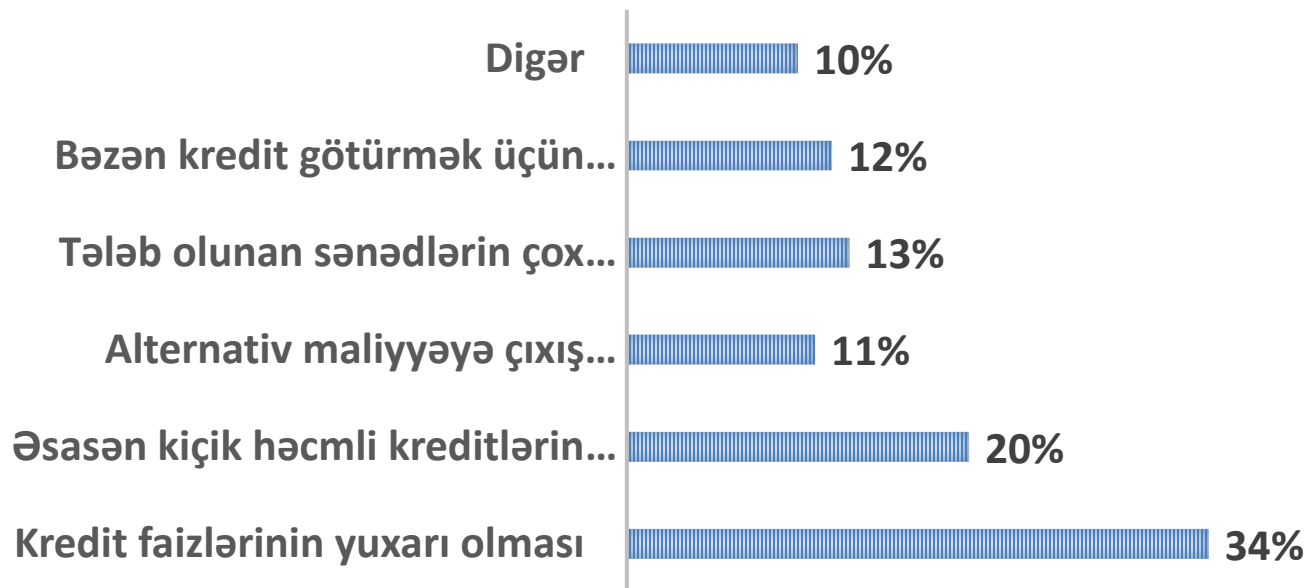
Vergi hesabatlarının təqdim edilməsində istifadə etdiyiniz e-xidmətlərdən razısınız mı?

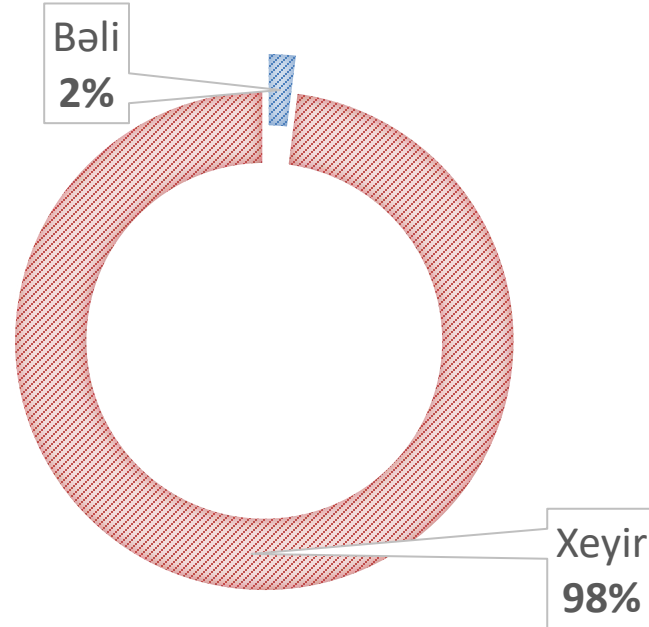
Maliyyəyə çıxış imkanlarınızı neçə qiymətləndirirsiniz?

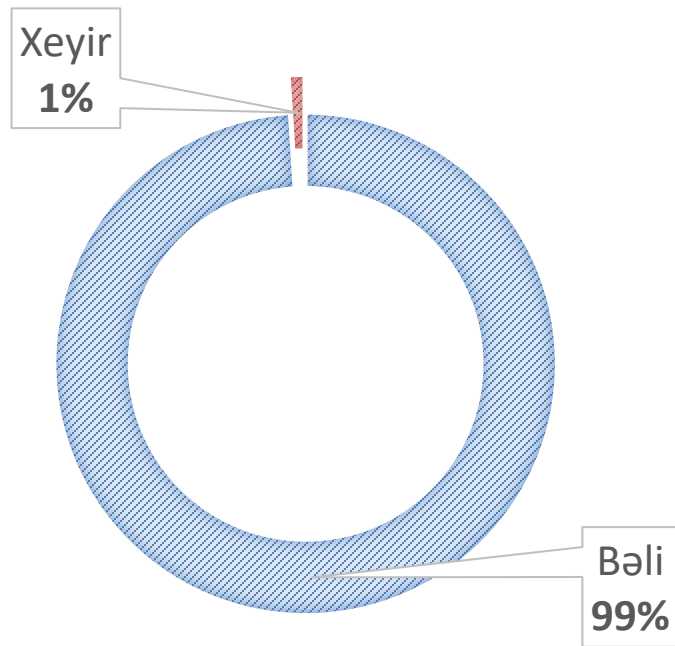
Maliyyə çıxış sahəsində hansı problemlərlə qarşılaşmısınız?

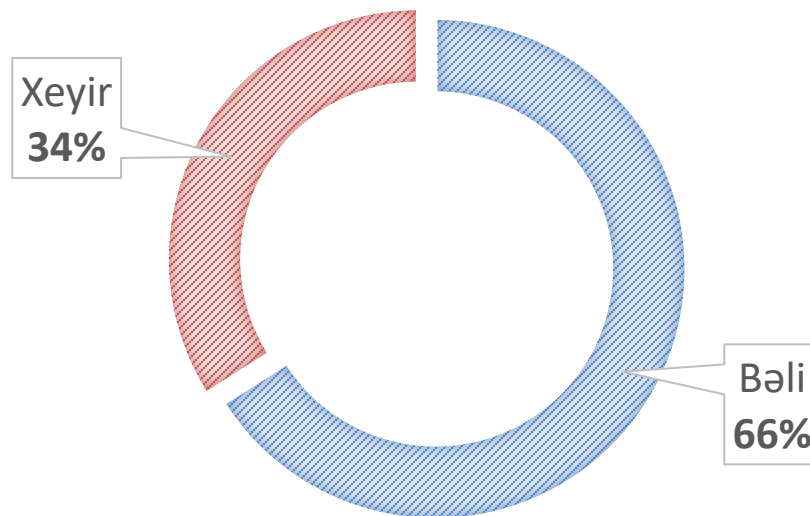
İctimai iaşə müəssisəsini (könüllü) sığortalamısınızmi?

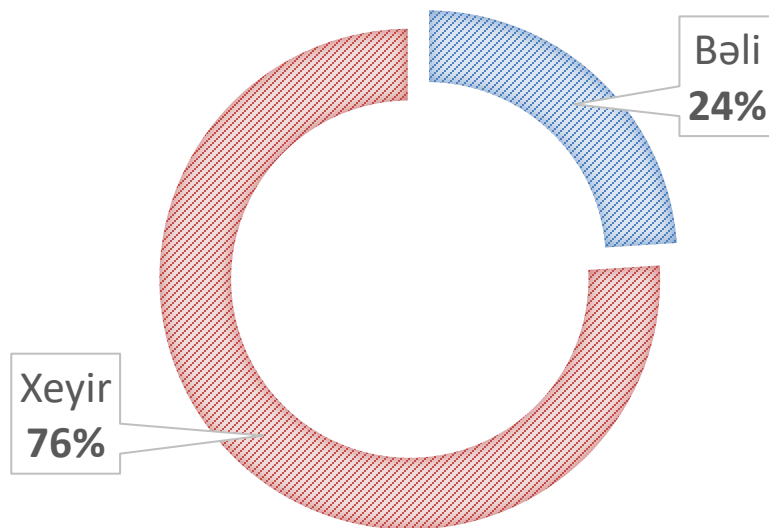
Əgər sığortalanmışınızsa, sığorta şirkətinin fəaliyyətindən razısınız mı?

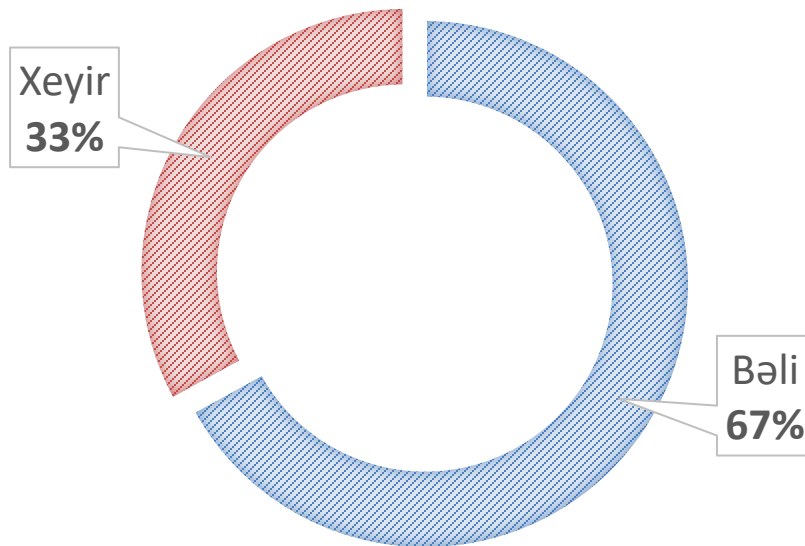
Qida təhküləsizliyi ilə bağlı dövlətin fəaliyyətindən razısınız mı?

Beynəlxalq sertifikatlar (ISO) almısınızmi?

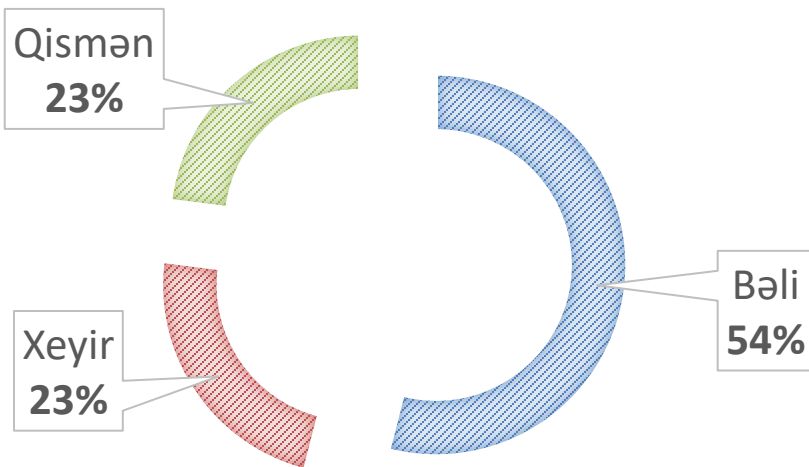

İctimai iaşə fəaliyyəti ilə bağlı lazım olan icazələrin və ya sertifikatların alınması ilə bağlı prosedurlar asandırmı?

İctimai iaşə sahəsində işçilər lazım olan bilik, bacarıq və vərdişlərə sahibdirlərmi?

İctimai iaşə sahəsində işçilərin bilik və bacarıqlarının artırılması üçün nə kimi işlər görülməlidir?

Nəticə və Təkliflər

- Sahibkarların yarısından çoxu tətbiq olunan vergilərdən razı olsalar da, bir sıra təkliflərlə çıxış etmişlər. Belə ki, respondentlərin bir hissəsi sahənin inkişaf etdirilməsi üçün bu sahədə fəaliyyət göstərən sahibkarıq subyektlərində ƏDV dərəcəsinin azaldılması, vergi hesabatlarının təqdim edilməsi üçün tətbiq edilən e-xidmətlərin istifadənin asanlaşdırılması, ictimai iaşə sahəsində daha sadələşmiş vergi sisteminin tətbiq edilməsi kimi təkliflər irəli sürmüşlər.
- Sorğu gözləntilərinə uyğun olaraq respondentlərin böyük hissəsi xidmət obyektlərini könüllü şəkildə sığorta etməmişlər ki, bu da ölkədə sığorta bazarının nisbətən az inkişaf etməsi ilə bağlıdır.

Nəticə və Təkliflər

- Maliyyəyə çıxış sahibkarlarımız qarşılaşdığı önəmli problemlərdən biri olaraq qalmaqdadır. Yüksək faiz dərəcələri, bankların və bank olmayan kredit təşkilatlarının əsasən kiçik həcmli kreditlər verməsi, alternativ maliyyələşməyə çıxış imkanlarının az olması, tələb olunan sənədlərin və eləcə də o sənədlərin hazırlanmasına sərf olunan vaxtın çox olması, girovla bağlı şərtlərin ağır olması KOB subyektləri tərəfindən ən çox səsələnən problemlər olmuşdur.
- Sahibkarların böyük əksəriyyəti beynəlxalq sertifikatlar almadıqlarını qeyd etmişlər. Bu sahədə dövlət dəstəyinin olması ictimai iaşə müəssisələrinin daha səmərələ çalışmalarına gətirib çıxara bilər.

Nəticə və Təkliflər

- İctimai iaşə müəssisələri əsasən xidmət sahəsi olduğundan bu sahə iqtisadiyyatda əməktutumlu hesab edilir. Təbii ki, işçi qüvvəsinin xidmət sahəsinin keyfiyyətinə və son nəticədə də rentabelliyyə təsiri danılmazdır. Respondentlərin təxminən yarısı işçilərinin tələb olunan bilik və bacarıqları ilə razıdır.
- Ümumilikdə əmək bazarında ictimai iaşə sahəsinin tələblərinə uyğun işçi qüvvəsi yetişdirmək üçün, peşə təhsili müəssisələrində tədris materiallarının günün tələblərinə uyğun hazırlanması iqtisadiyyatın qeyd olunan sahəsinə ciddi şəkildə töhfə verə bilər. Bundan başqa qısa müddətli təlimlərin keçirilməsinin də önəmli təsirləri ola bilər.